

פרשת קרח
כ"ז סיוון תש"פ

שבת מברכין
מפטרין: ויאמר שמואל (שמואל א יא)
המולד: ליל ראשון שעה 1:26 - 14:1 חלקים

עלון מס' 256

בית מדרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

הרב המקדים: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר - וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב דביר פרץ שליט"א
עורך השיעור: הגאון רבי יצחק לוי שליט"א
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	19:33	20:24	21:20
תל אביב	19:30	20:22	21:17
חיפה	19:34	20:25	21:21
באר שבע	19:30	20:21	21:17

אין לקרוא בעלון בשעת התפילה

השבוע

זכות עלון

"בית מדרן" מוקדש ל:

הרצל עמוס מדר בן מיכה
לרפואה שלימה בקרוב ממש!!

לכל המשגיח שעות עלון "בית מדרן" יוקדש עבורו להעלות ולרומא שלימה או להגדיל לעולמו נוסח
חייגו: *5290

קו הליכות 'בית מדרן'

עם מיטב השלוחות
שאלות בהלכה, שיעורי תורה,
שלוחות מרתקות לנשים
ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: *5293

תוכן העניינים:

עמ' 4-1 השיעור השבועי
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א

עמ' 5 פרשת קרח
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א

עמ' 5 בעקבות רבותינו
המקובל הגדול רבי אליהו מני זצוק"ל

עמ' 6 מאור ישראל
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א

עמ' 6 אקטואליה בהלכה
הרב אברהם דניאל שליט"א

עמ' 7 לחיות עם האמונה
הרה"ג רבי י. ישראל לוגאסי שליט"א

עמ' 7 אתגרים בחינוך
הרב אברהם ברוילאי שליט"א

עמ' 8 בחסדך בטחתי
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

עמ' 8 רבי חיים בן עטר זצוק"ל
פינת אור החיים הקדוש

הלכות ברכות השבח

שבע ברכות שלא בבית חתנים. נוסח ברכת הלבנה. סעודת מצוה בבית כנסת.
דין מי שאינו יודע נוסח ברכת הלבנה, והאם בדיעבד כשאמר "בא"ה אמי"ה
מחדש חדשים" יצא. נשים בברכת הלבנה. ברכת הלבנה כשיש עננים.
להתחיל תפלה בסוף זמנה.

מנהג רבותינו

ב. בילקוט יוסף (שבע שמחות ח"א עמ' שג) הבאנו בשם גדולי ירושלים בדור הקודם - חלקם זכינו להכיר - ומהם רבני ישיבת פורת יוסף, ראש הישיבה הגאון רבי עזרא עטיה, חכם אפרים הכהן, חכם יעקב עדס, חכם בן ציון אבא שאול, כולם נהגו שמברכים שבע ברכות רק בבית חתנים. אצלנו במשפחה היינו הולכים למלון בשבת חתן, למרות ששכרו את המלון בשביל החתן, מרן זצ"ל היה מברך ברכת 'אשר ברא' בלבד. היה פעם שאחד המחוחתנים - לא אומר את שמו - שהוא מרוקאי, ורצה לברך שבע ברכות כמנהג מרוקו, אמר לו מרן: בשום פנים ואופן! אם אתה רוצה תחזור למרוקו... מנהג ירושלים לא לברך שבע ברכות, "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים", לא כתוב שממרוקו תצא תורה, או מתימן או מפרס ומדי... החכמים היו בארץ ישראל. עינינו ראו בשמחת שבע ברכות של המשפחה, הגיע לשם שכן אשכנזי, הוא לא הוזמן, אבל היה אוכל טוב והוא בא... ולפני שעשו זימון אמרו למרן זצ"ל שיש כאן אשכנזי, והם נוהגים לברך שבע ברכות בכל מקום, ומרן נתן לו לברך את כל הברכות, ומרן בירך בעצמו ברכה אחרונה "אשר ברא". האשכנזים יש להם על מה לסמוך, אבל אנחנו מחזיקים במנהג ירושלים לא לברך? שבע ברכות הן

שבע ברכות שלא בבית חתנים

א. בשיעור הקודם אמרנו שגם בברכות השבח אומרים את הכלל "ספק ברכות להקל", והבאנו לכך כמה דוגמאות, וכעת נביא דוגמאות נוספות. הלכה היא שבמשך שבעה ימים לא מברכים לחתן וכלה שבע ברכות אלא רק בבית חתנים, ובלבד שיש עשרה אנשים ויש פנים חדשות, וכמבואר שלושת התנאים הללו בשלחן ערוך (אה"ע סי' סב סעיף ד, ז, י). אמנם הט"ז (סימן סב סק"ז) כתב, שיש לחלק בין זמנם לזמננו, כי בזמננו החתן והשושבינים עוקרים למקום אחר, ואוכלים ושומחים שם, ואין שום מעלה לבית שעושים בו סעודת הנישואין יותר מבתים אחרים. אולם מרן השלחן ערוך לא חילק, ומשמע שגם בזמן הזה אין מברכים שבע ברכות שלא בבית החתן. וכך כתבו אחרונים רבים בדעת מרן, דלא כדעת הרב שמש ומגן (ח"ג תאה"ע סימן כד) שהט"ז מפרש דברי מרן, כי אם כן היה למרן לפרש שיש חילוק, אלא נראה בדעת מרן שרק בבית חתנים שהחתן מרגיש טוב בכך שנהיה 'בעל בעמיו', הוא בעל הבית וכולם אורחיו, 'והוא עומד עליהם' להביא להם סעודה ולמזוג להם שתייה, כיון שיש לו שמחה יתירה מברכים שם שבע ברכות. אבל אם עושים שבע ברכות אצל אביו או אצל חמיו, לא מברכים שבע ברכות, אלא רק ברכת אשר ברא.

2 אברך צעיר אחד הוציא ספר שו"ת והביא לי אותו ביום שישי, ומיד שיבחתו ועודדתי אותו על כך שהוא לומד סוגיות אליבא דהלכתא. בשבת פתחת את הספר, וראיתי שעסק בדין שבע ברכות שלא בבית חתנים, וכתב שמנהג מרוקו לברך. למרות שבמרוקו היו גדולי עולם, אבל הוא מתעלם ממה שכתב מרן בשו"ת אבקת רוכל (סימן ריב) שהבאים לארץ ישראל ינהגו כמנהג המקום, מדין קמא קמא בטיל,

1 לא היה הפרש גדול בין דורו של מרן השלחן ערוך לדורו של הט"ז, ואף על פי כן מרן לא חילק לומר שבזמננו בכל מקום מברכים שבע ברכות. הט"ז היה חתנו של הב"ח שהיה בדור סמוך למרן, ומפורסם המעשה שהט"ז תבע את חמיו הב"ח לדין תורה על שלא נתן לו מנת בשר שהתחייב לו.

ברכות השבח, "יוצר האדם", "שוש תשיש" וכו'. והנה עוד דוגמא לסב"ל
בברכות השבח, יש מחלוקת בין מרן להט"ז אם לברך שבע ברכות שלא
בבית חתנים, ולמעשה נוהגים כדעת מרן, כי ספק ברכות להקל, ובפרט שכך
מנהג ירושלים לא לברך.

ברכת הלבנה

ג. דוגמא נוספת שאומרים "ספק ברכות להקל" גם בברכות השבח. בשיעור
הקודם כבר הזכרנו את ברכת הלבנה, ומה שאמרו בגמרא בסנהדרין (מב).
הרואה לבנה בחידושה, אמר לו רב אחא לרב אשי: במערבא - בארץ ישראל
- מברכים "ברוך מחדש חדשים", אמר לו: נשי דידן נמי מברכי - הנשים
שלנו גם מברכות כך, אלא שאנחנו מברכים כדבר יהודה, דאמר רב יהודה:
"ברוך [וכו'] אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל צבאם חק וזמן נתן
להם שלא ישנו את תפקידים ששים ושמיים לעשות רצון קונם פועלי אמת
שפעולתן אמת וללבנה אמר שתתחדש עטרת תפארת לעמוסי בטן שהן
עתידין להתחדש כמותה ולפאר ליצרם על שם כבוד מלכותו ברוך אתה ה'
מחדש חדשים". ובדברי הראשונים מבואר שיש לברכה בשם ומלכות. וכך
מנהגו כמו הגמרא שלנו לברך את כל נוסח הברכה, ולא הנוסח הקצר שהיו
נוהגים בארץ ישראל. וכן פסקו הרמב"ם (פ"מ מהלכות ברכות הט"ו) ומרן השלחן
ערוך (סימן תכו סעיף א) לברך "אשר במאמרו". במסכת סופרים (פ"ט ה"ט)
הובא כל הנוסח של ברכת הלבנה, ובפירושו נחלת יעקב על מסכת סופרים
כתב, שבזמן שהיו מקדשים את החודש בבית דין, היו נוהגים לערוך סעודה
בבית כנסת לכבוד קידוש הלבנה, ולאחר ברכת המזון היו מברכים "אשר
במאמרו". היום יש לנו לוח שנה מסודר ולא מקדשים את החודש בבית דין,
אבל כך נהגו בזמנם.

סעודת מצוה בבית כנסת

ד. עצם הדבר שהיו עושים סעודה ואוכלים בבית כנסת, מובא כבר בירושלמי
(פרק ח דסנהדרין ה"ב) ובתוספות פסחים (קא. ד"ה דאכלו), שהיו אוכלים בבית
הכנסת³ בסעודת קידוש החודש. הגמרא בפסחים (קא.) אומרת שאין קידוש
אלא במקום סעודה, ובבתי כנסת מקדשים מפני האורחים שאוכלים ושותים
שם. והקשו התוספות (שם), ואם תאמר והלא בגמרא (מגילה דף כה.) אמרו,
בתי כנסיות אין נוהגים בהם קלות ראש, אין אוכלים בהם ואין שותים בהם,

וכדין ההולך ממקום שנהגו למקום שלא נהגו שנהגו כמותם (פסחים פ"ד). ואמנם האשכנזים נוהגים
כדעת הפנים מאירות (ח"ב סימן קלג) שיכולים להמשיך כמנהגם, אבל המוקדים צריכים לנהוג בזה
כדעת מרן, וכי מאי חזית לפסוק כאן כדעת חכם אשכנזי - הפנים מאירות - ולא כדעת מרן שקיבלנו
הוראותיו? אמנם באותו ספר הזכיר בסוף דבריו מה שכתבנו בילקוט יוסף בשם רבי עזרא עטיה ועוד
שארין לברך שבע ברכות שלא בבית החתן, וסיים שהמברך יש לו על מה לסמוך. רב אחד מבני ברק נתן
לו הסכמה לספר וכתב לו, למה כתבת שהמברך יש לו על מה לסמוך, יכולים לברך שבע ברכות בכל
מקום ומקום, וזה לכתחילה שבלכתחילה! גם הוא מזכיר מה שכתבנו בילקוט יוסף בשם גדולי עולם
לא לברך, וכתב, ואפילו הכי יש להנהיג לברך שבע ברכות בכל מקום. מאיפה הביטחון הזה לחלוק על
גדולי עולם?! אתה יודע מי היו גדולי עולם הללו? ומה עם חשש ברכה לבטלה? וביותר יש לחוש לספק
ברכות להקל, כי המנהג בארץ ישראל לא לברך, לא נוח לי להעיר, אבל אני מרגיש חובה, כי אם אני לא
אדבר מי ידבר? האם אפשר לשתוק כשרואים באיזו קלות חולקים על גדולי עולם? לא יודעים להעריך
מי היה רבי עזרא עטיה, מי היה מרן זצ"ל, מי היה חכם בן ציון. לא שמתעלם מהם, מזכיר אותם וחולק!
נכון שהוא חזר על טענת הרב משאש, אבל כבר עניתי על כך בילקוט יוסף. אברכים צעירים צריכים
הרבה מתינות בפסיקה ההלכה.

3 כמובן לא על שתייה חריפה או נשים לא צנועות וכדומה. כשנכנסנו לרבנות הראשית, קיבלנו גם
תפקיד לכהן כנשיא של קרן מסוימת, והם היו עורכים חופות בבית הכנסת שלהם, והיו נכנסים גם נשים
שלא בצניעות, ומיד שלחנו להם מכתב שאם ימשיכו כך לא נאשר להם לערוך חופות, וב"ה הפסיקו.
אם עורכים חופה בבית כנסת צריכים לשבת גברים ונשים בנפרד, והנשים צריכות לבוא בצניעות. כל
שכן סעודה, שאין לערוך מתוך חוסר צניעות.

לפני 45-50 שנה הייתי מוסר שיעורים פעמיים בשבוע באחד המושבים בדרך לבית שמש, ופעם באמצע
השיעור נכנס מושבניק אחד, ולמרות שהייתי נסוק בהלכות אחרות, קטע אותי ושאל: סליחה כבוד
הרב, מותר לשתות 'מאקה' לפני התפלה בבית כנסת? אתם יודעים מה זה 'מאקה', מחיה מתים... -
ארק. אמרתי לו: לא. רק עניתי לו, מיד התפרץ עלי בכעס... אני לא הבנתי, בדרך כלל הוא היה מכובד.
אבל לא עניתי, הדרך הנכונה היא שאם משהו צועק עליך - תשתוק, וגם אני שתקתי. אחרי השיעור
שאלתי, מה קרה לו? אמרו לי: הרב יודע מה היה בבוקר? הוא נכנס לבית כנסת עם מגש של כוסיות
ארק, יש לו אוכרה של אבא שלו והוא רוצה לעשות לו עליו נשמה - זה הורדת נשמה לא עליו נשמה...
- והתחיל לחלק לציבור, קם אחד ואמר לו: מה אתה תפרץ עלי בכעס? אני לא הבנתי, בדרך כלל הוא היה מכובד.
אמר: מותר. אמר לו אותו אחד, היום הרב יבוא לשיעור בין מנחה לערבית, אם יאמר כמנין תשלם לי
מאה שקל, אם יאמר כמנין אשלם לך, והתערבו ביניהם. אז מאה שקל היו שווים הרבה... ועכשיו הרב
אמר לו שהוא לא צדק והוא הפסיד מאה שקל! אמרתי להם, תגידו לו שהוא לא חייב לשלם, אסמכתא
לא קניא, אילו היה יודע שההלכה אוסרת לא היה מתערב. רציתי לפטור אותו מהתשלום כדי שירגע...

ויישבו, ויש לומר שלא דוקא בבית כנסת, אלא חדרים שהיו סמוכים לבית
הכנסת נקראים גם בית כנסת, ומשם היו שומעים הקידוש. ומה שנקרא
קידוש במקום סעודה כי דעתם לאכול שם מיד. והלא כאן מדובר על סעודת
ליל שבת, שאין לך סעודת מצוה גדולה מזו, וכפי שדרשה הגמרא (שבת קיז
סע"ב) דין שלש סעודות בשבת ממה שכתוב שלש פעמים "היום", "אכלוהו
היום כי שבת היום לה' היום לא תמצאוהו בשדה". ומשמע מדברי התוספות
שגם סעודת מצוה לא אוכלים בבית כנסת, אפילו סעודת ליל שבת, וצריך
לומר ששונה סעודת קידוש החודש שהיתה דבר מיוחד. וכן כתבו הרא"ש
(פ"ק דבבא בתרא סימן ד), המאירי (מגילה כה:), הרשב"א (בתשובה ח"ד סימן רעה),
הנימוקי יוסף (פסחים קא.), רבינו פרץ (בהגהותיו לסמ"ק) ועוד, והביאם המגן
אברהם (סימן קנא סק"ה) ופסק כמותם.

דעות המתירים

ה. אולם זה לא מוסכם, כי יש עשרה ראשונים הסוברים שמותר לאכול
סעודת מצוה בבית כנסת, וחלקם נעלמו מעיני המגן אברהם, ובראשם רבינו
נסים גאון (בתשובת הגאונים ליק ס"א קה) והסמ"ג - ספר מצוות גדול - (עשין כט)
שכתבו שסעודות שבת נחשבים לסעודות מצוה המותרים בבית כנסת.
וכפשוט דברי הגמרא שהתירו לקדש בבית כנסת מפני האורחים. וכן דעת
הארחות חיים (הלכות קידוש היום אות ח דקל"ט ע"ב), האור זרוע (ה"ב ס"ס כג, וסימן
שפח), הרא"ש מלוניל (בספר המנהגות עמוד קעד), הראב"ן הירחי בספר המנהיג
(בהלכות שבת אות יג). חזי לאצטרופי דעת רבינו ישעיה מטרנאני הראשון (בתוס'
הר"ד פסחים קא.), שבת כנסיות שלנו בארץ ישראל, נבנו על דעת שיאכלו שם
האורחים, ולכן הדבר מותר. וכך דעת כמה אחרונים, בראשם המשנה ברורה
(סי' קנא סק"ב) שהנהגים לעשות סיום מסכת בבית כנסת מפני שהוא מקום
מרווח יש להם על מה שיסמוכו. וכן כתבו בשו"ת קרן לדוד (סי' לו), כפי אהרן
אפשטיין (סי' מז), הגאון רבי יוסף שאול נתנזון בשו"ת שואל ומשיב (חמישה
סימן סג), שואל ונשאל ח"ב (סי' יג), שדי חמד (מע' ביהכ"ז אות מ), הנצי"ב (בספר
העמק שאלה פרשת בראשית סימן א אות ז), ד' יצחק (ח"ג סי' א), הגאון רבי צבי פסח
פראנק בשו"ת הר צבי (חאו"ח סי' עג).

מעשה רב

ו. כשמרן זצ"ל כיהן כרב ראשי לתל אביב משנת תשכ"ט, בכל שבת היו
עורכים בבית כנסת אוהל מועד סעודה שלישית, ומרן היה מוסר שם
שיעור עד צאת השבת לרבינו תם, והיו באים לשיעורים שלו מכל קצוות
העיר, כמעט שעה הליכה, והיו אוכלים את הסעודה בבית כנסת. גם סעודה
שלישית שהיא סעודת מצוה, וגם זיכוי הרבים כזה גדול. אני מגיע לפעמים
לאמריקה ולארגנטינה, וראיתי שגם שם נוהגים לעשות סעודה שלישית
בבית כנסת, וגם אומרים שם דברי תורה. אתה רוצה למנוע את כל זה? אם
יש חדר גדול ליד בית הכנסת, אין הכי נמי, יעשו שם סעודה שלישית, אבל
כשאין חדר אחר יעשו סעודה שלישית בבית כנסת ויאמרו שם דברי תורה,
ולא יפסידו את זכות הרבים הגדולה הזו. כל המזכה את הרבים אין חטא בא
על ידו (אבות ה, יח), ואם תוציא יקר מזולל כפי תהיה (ירמיה טו, יט) - המזכה את
הרבים ברכותיו מתקיימות. לכן למסקנא, מותר לכתחילה לאכול סעודת
מצוה בבית כנסת, בתנאי שלא ינהגו בקלות ראש ולא יביאו שתיה חריפה
כגון ארק וכדומה, שלא יגיעו לידי שכרות בבית הכנסת חס ושלום.

נוסח ברכת הלבנה הקצר

ז. כאמור, בברכת הלבנה יש לומר את הנוסח "אשר במאמרו" וכו'. מי שנוסע
מעיר לעיר בלילה האחרונה לזמן ברכת הלבנה, וחושש שאם ימתין עד
שיגיע לביתו יהיה עייף ולא יברך, ויפסיד את המצוה, אם הוא נוהג ברכב
יעצור ויברך, ואם הוא אחד הנוסעים יכול להסתכל מהחלון - רק הרואה דרך
ראי לא מברך - ולברך תוך כדי נסיעה. אם אין לו סידור ואינו יודע את נוסח

4 ביים חמישי האחרון השתתפי בסעודת בסיום מסכת שערכו בשכונה שלנו, יש ישיבות שלא נפתחו
עדיין עקב הקורונה, וקבוצה של בחורים ישבו ולמדו בחודש האחרון וסיימו מסכת, והסעודה היתה
בבית כנסת, וההיתר הוא מפני שזו סעודת מצוה, בפרט שאמרנו להם שם דברי תורה.

הברכה בעל פה, האם יכול לומר את הנוסח הקצר שהיו אומרים במערבא, ואשר גם בבבל הנשים נהגו לאומרו "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם מחדש חדשים"? נסתפק בזה מרן החיד"א בספרו מחזיק ברכה (סי' תכ"ד) ונשאר בצריך עיון. אמנם הוא ראה מה שכתב המאירי (סנהדרין מב ע"א, עמ' קע"ז) שעמי ארצות⁵ רשאים לברך את הברכה הקצרה, אבל עם כל זה לא הכריע אם כך הדין לכל אדם שלא יודע את נוסח הברכה. כי יתכן שהמאירי היקל דוקא לעמי ארצות, וכדי שלא יפסידו כל חייהם מצות ברכת הלבנה, לכן יברכו את הנוסח הקצר, 'אחסן מן בלש' [יותר טוב מכלום], אבל אדם שיודע לברך ורק באופן חד פעמי לא נזדמן לו סידור, למה שנקל לו? או אולי אפשר לבאר, שהחיד"א לא הכריע כדעת המאירי, כי יתכן לומר שזה נחשב בכלל מה שאמרו בגמרא בברכות (א). מקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר, לקצר אינו רשאי להאריך, והרשב"א (ברכות יא: ד"ה ומקום) כתב, שברכה ארוכה היינו מטבע ארוך שפותח ומסיים בברוך, שבוה אינו רשאי לקצר ולברך במטבע קצר. ואם כן הוא הדין בברכת הלבנה שפותחת בברוך ומסיימת בברוך, שאין לשנות מהנוסח שלה הארוך.

דעת החולקים

ח. כל זה שלא כמו שכתב בספר ארחות חיים ספינקא (סי' תכ"ט סעי' ה) - מרן מביא אותו הרבה בספריו - שאם הוא בדרך ואין בידו סידור תפלה לומר נוסח קידוש לבנה, וירא שיעבור זמנו, יכול לברך "מחדש חדשים" בשם ומלכות. והובא בספר אהלך באמיתך (עמ' שכ"א) - פסקי הרב בצלאל שטרן מחבר שו"ת בצל החכמה, גאון עולם מאמריקה, אחיו של הרב משה שטרן מחבר ספר באר משה. גם מחבר אחד מבני ברק ע"ה כתב, שמי שאינו יודע נוסח ברכת הלבנה, יכול לברך בנוסח מחדש חדשים בלבד. אבל במחילה מכבודם זה תמוה שהכריעו בענייני ברכות נגד החיד"א והביאור הלכה, בלא לחוש לספק ברכות. היה אחד שכתב, אף על פי שהחיד"א מסתפק אם לברך או לא, אנא אמינא ולא מסתפינא וברוכי נמי מברכינן... לפני שנים דיברתי על זה עם מרן זצ"ל והוא היה המום, מאיפה הביטחון הזה במקום שיש חשש ברכה לבטלה?! על כל פנים גם כאן רואים שלהלכה אומרים בברכות השבח ספק ברכות להקל, ומי שלא יודע את הנוסח "אשר במאמרו" לא יאמר את הנוסח הקצר "מחדש חדשים".

בדיעבד

ט. הרב משנה ברורה כתב בביאור הלכה (שם סק"א) שבדיעבד אם קפץ ויברך הנוסח "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם מחדש חדשים" יצא ידי חובתו, ואם יחזור לברך עם הנוסח "אשר במאמרו" הרי זה ברכה לבטלה. וכן כתבו בספר בני ציון לייכטמן⁶ (סימן תנו), ובספר שונה הלכות (סימן תכ"ד דין ח) - להגר"ח קנייבסקי, שבדיעבד אם בירך "מחדש חדשים" יצא.

נשים בברכת הלבנה

י. הזכרנו בדברינו את דברי הגמרא שהנשים היו מברכות את הנוסח הקצר של ברכת הלבנה, ומשמע שנשים מברכות ברכת הלבנה. אבל לכאורה ברכת הלבנה היא מצוה שהזמן גרמא, כי זמנה הוא מג' לחודש - כמנהג האשכנזים, או מז' לחודש - כמנהגנו על פי הקבלה, עד ליל ט"ז לחודש כפי שביארנו בשיעור הקודם, ואמרנו שמה שכתבו בלוח השנה של "אור החיים" עד ליל י"ד, וחישבו לפי מוציאת כ"ט י"ב תשצ"ג, זה לא מעיקר הדין. צריך לומר,

5 בעבר עמי ארצות לא ידעו לקרוא כלל, אבל היום ב"ה כולם יודעים לקרוא, ונעמך כולם צדיקים, וכן פעם הנשים לא ידעו קרוא וכתוב, אבל היום הן יודעות. לפעמים נבות מבית יעקב יודעות גם חידושים על התורה ועל הנביאים ועל האגדות יותר מבחורי ישיבות. פעם בא אצלי בחור, ואמר: אני נפגש עם בחורה, והיא אומרת לי חידושים ואני מתבייש... אמרתי לו: תאמר לה 'שיעור כלל' או 'חבורה', שלא תרגיש כאילו היא מעליך... האמא הרבנית ע"ה נולדה בחלאב, ובערך גיל שש עשרה היתה מורה לעברית, ובשבתות של הקיץ היתה קוראת את כל התהלים. היה חכם אחד שאמר בשיעור ברבים על הרבנית, שלא ידעה לקרוא ולא היתה מברכת ברכת המזון. איך אתה מדבר דברים כאלה? זה שקר, וזה גם מוציא שם רע! הרבנית היתה צדיקה וחסידה, היתה מברכת ברכת המזון, וקוראת את כל התהלים, ומתפללת שחירת מנחה וערבית, ובוודאי שידעה לקרוא, הרי היא היתה מורה לעברית.

6 היה גאון אשכנזי לפני כ-90 שנה, רבה של לבנון, כולם שם ספרדים חלאפים וקיבלו אותו עליהם.

שברכת הלבנה לא נקראת מצוה שהזמן גרמא, כי רק מצוה שנקבע לה תאריך מסוים, כמו שופר בא' תשרי, וסוכה מט"ו עד כ"א תשרי, ונקראת מצוה שהזמן גרמא, אבל מצוה שאינה נוהגת בכל זמן מפני המציאות, איננה בכלל הזמן גרמא. וכמו שכתב הטורי אבן (מגילה כ:): לגבי מצות ביכורים, וכדין ברכת האילנות⁷. וגם ברכת הלבנה ראוי לברך עליה במשך כל זמן חידושה עד חצי החודש, ומה שלאחר מכן מחצי החודש עד המולד אין לברך עליה, הוא רק מחמת המציאות שאז היא הולכת הלון וחסור, וממילא לברכת הלבנה אינה נחשבת בכלל מצוה שהזמן גרמא. וזה שלא כמו שכתב המגן אברהם (ריש סימן תכו), שנשים פטורות לברך ברכת הלבנה, כי מצות עשה שהזמן גרמא היא. ומרן בחזון עובדיה (חנוכה בהלכות ברכת הלבנה הערה יז, ופסח הלכות ברכת האילנות הערה ד) הביא את הטורי אבן, והביא עוד שהסכימו עמו.

דעות החולקים

יא. אם כי ישנם שחלקו על הטורי אבן, ובספר משנת רבי בנימין (בפ"ק דביכורים אות ו) כתב על דבריו שמכיון שכלל מסור בידינו שכל מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות, מנין לו לחלק בין כשהמצוה מצד עצמה איננה בכלל זמן, לבין כשענין צדדי גורם להגביל את זמנה. ובנו הגאון האדר"ת⁸ הביא ראייה לזה מפסחים (מז:). וכבר כתב מרן החיד"א במחזיק ברכה (סימן תכו) שאף במקומות שהנשים מברכות על מצות עשה שהזמן גרמא, לא תברכנה ברכת הלבנה מטעם שכתב השל"ה הקדוש, שהן גרמו לפגם הלבנה על ידי חטא עץ הדעת. וגם המגן אברהם (סימן תכו) הביא דברי השל"ה. וכן העלה הגאון רבי אליהו ישראל בשו"ת קול אליהו ח"ב (סימן יז, ח). אך חכם גדול אחד אמר לנו בשם האדמו"ר מצאנז' בעל הדברי יציב, שתמה על זה, איך יכול להיות שהלבנה נפגמה על ידי חטא עץ הדעת, הלא ידוע שעוד לפני כן נפגמה שאמר לה הקב"ה מעטי עצמך. והניח קושיא זו בצריך עיון. מכל מקום יש עוד טעמים על פי הקבלה שנשים לא מברכות ברכת הלבנה, אין לנו יד ועסק בנסתרות. ולמעשה כך המנהג, שנשים לא מברכות ברכת הלבנה.

המכסה שמים בעינים

יב. דוגמא נוספת שאומרים "ספק ברכות להקל" גם בברכות השבח. כידוע, יש לברך על הלבנה כשהיא גלויה מעננים, ובשיעור הקודם הזכרנו שאם יש עליה עננים דקים הנראים כעין ערפל, מהדין מותר לברך, ובאמת האשכנזים נוהגים לברך, אבל אנחנו נוהגים לכתחילה להחמיר על פי הקבלה שהלבנה תהיה מגולה לגמרי, ומעדיפים להמתין שהלבנה תתגלה, אבל בחורף יש לחשוש שאם ימתין שהעננים יזוזו, לא יספיק לברך ויפסיד המצוה, ולכן יכול לברך גם אם יש עננים דקים, כל שיכולים ליהנות לאור הלבנה. מכל מקום כולם מודים שאם יש עננים עבים המכסים את אור הלבנה עד שאי אפשר ליהנות לאורה ולהבדיל בין דינר לדינר - בין מטבע למטבע, אין לברך. וכבר כתב הרדב"ז בתשובה (ח"א סימן שמא) שהמברך ברכת הלבנה כשהיא מכוסה בעננים, הרי זו ברכה לבטלה.

7 הגמרא אומרת (ברכות מג:) היוצא בימי ניסן ורואה אילנות מלבליים מברך ברכת האילנות, אבל 'דבר הכתוב בהווה', כיון שלבלוב האילנות הוא בדרך כלל בניסן זמן הברכה בניסן, אבל בארגנטינה הלבנון הוא בחשוון, ולכן שם מברכים בחשוון. מי שהתעכב ולא יכול לברך בניסן - היה סגר ולא יכול לצאת ולראות אילנות מלבליים - ובא"י יצא וראה אילנות שעדיין יש בהם פרחים, יכול לברך ברכת האילנות. או אם שומע שבא' ניסן יהיה סגר ורוצה להקדים ולברך ברכת האילנות בב"ט אדר, יכול לברך, כי לא מברכים דווקא בתאריך מסוים, אלא מברכים על הלבנון, ולכן מצות ברכת האילנות איננה מצוה שהזמן גרמא וגם נשים חייבות בה.

יש שאמרו שאשה לא תברך ברכת האילנות כי "כל כבודה בת מלך פנימה". אבל בזמננו יש נשים שכל היום יוצאות לקנין, ופתיאום נהיו צדיקות! אשה לא צריכה לעמוד ולברך יחד עם הגברים, יש ברחוב צפניה שלט למי שרוצה לברך ברכת האילנות, ויכולה מתי שרוצה לעמוד שם או בכל מקום אחר ולברך. גם לגבי ברכת הלבנה, מהדין ניתן לראות את הלבנה מהחלון ולברך, או לראות את הלבנה מהמרפסת. לכתחילה מקפידים לעמוד תחת כיפת השמים ולברך ברכת הלבנה, אבל זה לא לעינבא, לכן חולה שלא יכול לצאת מהבית, או מי שחלה בקורונה והוא בבידוד ואסור לו לצאת מהבית, יכול לברך מתוך הבית, וגם אם הבית מואר, צריך רק שיהיה ראוי ליהנות לאור הלבנה, לא דווקא שיהנה בפועל.

8 מספרים על רבי שמואל מסלנט רבה של ירושלים, שבימי יקנותו הוא נשאר זך השכל, אבל כבר תש כוחו, והביא את הגאון האדר"ת להיות רבה של ירושלים בחיים חיותו של רבי שמואל מסלנט, הוא לוב העונה שתק, אבל כנראה בלבד לא היה שלם עם זה, והאדר"ת נפטר עוד בחייו של רבי שמואל מסלנט שהמשיך לכהן כרב העיר עוד כמה שנים. האדר"ת היה חמוי של הגאון הרב הראשי הראשון הרב אברהם יצחק הכהן קוק.

העלון להצלתם של: ציון בן אסתר - דירה והצלחה בכל, חי נתן בן חסיה - ברכה והצלחה, אברהם אבי בן זערי - בשורות טובות, אלינא דיקלה בת מזל - זרע בר קיימא, טל ברוך בן שמחה - עליה ברוחניות, שמחה בת לאה חנה - בשורות טובות, רפאל בן תמר - רפואה שלמה, אבי בן נעומי - כל הישועות, אברהם בן רזל - רפוי"ש במהרה, משה בן ויקטוריה - זיווג וחזרה בתשובה.

מתחיל בהיתר

יג. מה יהיה הדין אם הלבנה מגולה אבל רואה עננים רצים - מצוי בעיקר בחורף - ויודע שאם יתחיל לברך, באמצע הברכה הלבנה תתכסה, אבל מצד שני אולי הולכים אחר ההתחלה והוא התחיל בהיתר כשהלבנה היתה מגולה. נסתפקו בזה כמה מגדולי האחרונים, רבינו יוסף חיים בשו"ת רב פעלים (ח"א סי' ה) כתב על כך תשובה יפה, והביא שכבר הסתפק בזה הרב בתי כנסיות (סימן פט, דכ"ד ע"א) - גאון עצום, ספרו הודפס לפני למעלה מ-200 שנה. הוא הסתפק גם על נידון דומה, אדם שלא חש בטוב - לא סתם עצלן - ובבוקר קם מאוחר אחר ארבע שעות, יאמר ברכות השחר ברכות התורה קריאת שמע ועמידה, ואם חושש שלא יספיק להתפלל עמידה לפני חצות יתפלל עמידה מיד, אבל אם רואה שבאמצע התפלה יגיע זמן חצות, האם יתפלל או לא. וכן בתפלת מנחה, שיש מחלוקת ראשונים - מערכה לקראת מערכה¹⁰ - עד מתי זמנה¹¹, והמנהג פשוט שזמנה עד הערב - עד צאת הכוכבים, האם מותר להתפלל כשרואה בלוח השנה שאם יתחיל עמידה באמצע התפלה יגיע זמן צאת הכוכבים, או לא.

ראיה מבלעם

יד. יש שרצו להביא לזה סמך וזכר לדבר ממה שאמרה הגמרא (ברכות ז.) תניא, ואל זועם בכל יום, וכמה זעמו, רגע וכו'. ואין כל בריה יכולה לכיין אותה שעה חוץ מבלעם הרשע דכתיב ויודע דעת עליון. השתא דעת בהמתו לא היה יודע, דעת עליון ידע, אלא מלמד שהיה יודע לכיין אותה שעה שהקדוש ברוך הוא כועס בה. וכתבו התוספות (שם ד"ה שאלמלי), ואם תאמר, מה היה יכול לומר בשעת רגע. ויש לומר, פלם¹². אי נמי מאחר שהיה מתחיל קללתו באותה שעה היה מזיק אפילו לאחר מכן. עד כאן. ולפי זה,

9 אני חושב שכדאי לכל אברך בן תורה ללמוד בשבת הבאה את התשובה הזו. הוא מביא שם עוד ראיה ועוד ראיה. תענוג!

בכוונה אני אומר, כי לפעמים אנחנו אומרים שהבן איש חי חלק על מרן השלחן ערוך בכ-250 מקומות, ומרן זצ"ל הגן על פסקי מרן השלחן ערוך והחזיר עטרה ליושנה, ויש כמה שחושבים שאנחנו לא מעריכים מספיק את רבינו יוסף חיים ח"ו. אבל באמת יש לנו הערכה גדולה מאוד אליו.

10 פעם ילד אחד שאל אותי: הרב אומר בשיעורים "מערכה לקראת מערכה" מה הפירוש? ... אמרתי לו: הפירוש הוא, מערכה של פוסקים, נאמר עשר פוסקים, מול מערכה אחרת של פוסקים.

11 אם ידוע שעד בין השמשות יבואו מנין, לא יתפלל לפני השקיעה ביחיד ויאמר: אני מתפלל בזמן לכל הדעות, אלא ימתין למנין, כי תפלה בציבור יש לה מעלה גדולה שהתפלה מתקבלת.

12 אדם שמברך כדי שתחול ברכתו צריך להזכיר את שם האדם שמברכו, ולהבדיל כך גם המקלל, אבל אדם שמברך אדם בפניו לא צריך להזכיר את שמו, ולהבדיל כך גם המקלל, ולכן בלעם הרשע הספיק לו לומר מילת כלם, ולא היה צריך לומר: עם ישראל בן יעקב... כי עמד בראש ההר ועם ישראל היו לפניו.

לתירוץ הראשון שצריך לומר הכל באותו רגע של הכעס, נמצא שלא הולכים אחר ההתחלה, אבל לתירוץ השני הולכים אחר ההתחלה. ויש ללמוד משם¹³ לנידוננו לגבי ברכת הלבנה, כי מרובה מידה טובה ממידת פורענות. למעשה כיון שיש שני תירוצים, לגבי תפלה אנחנו אומרים "תפלה רחמי ניהו", ולא אומרים ספק ברכות להקל, ולכן להלכה מי שרואה שבאמצע תפלתו יסתים הזמן של התפלה, יכול להתחיל, כיון שמתחיל בהיתר, וגם נכנס לזמן של תפלת התשלומין של אותה תפלה. אך לגבי ברכת הלבנה, אין לברך ברכת הלבנה באופן שיוזעע בבירור שתוך כדי הברכה תתכסה הלבנה בעננים, כי יש שני תירוצי התוספות, ואומרים ספק ברכות להקל, ולכן צריך להתחיל לברך כשמסער שהלבנה לא תתכסה בעננים באמצע הברכה. ואם זה היום האחרון של ברכת הלבנה, אפילו שחושש שיפסיד המצוה גם כן לא יברך, שספק ברכות להקל. וכך מחלק גם הרב פעלים.

סעודה שלישית

טו. הרב פעלים מביא עוד ראיה, כידוע, מותר להתחיל סעודה שלישית בבין השמשות¹⁴. בבין השמשות יש לנו ספק ספיקא, שמא כרבי יוסי שיום גמור הוא, ושמא כרבינו תם. מי שגמר לאכול אחר צאת הכוכבים - ובפרט חסידים שעושים 'טיש' ומסיימים סעודה שלישית גם אחרי זמן רבינו תם - מזכיר בברכת המזון רצה והחליצנו, כיון שהתחיל לסעוד בשבת, והולכים אחר ההתחלה. וכן פסק בשלחן ערוך (סימן קפח ס"י). ולכאורה גם בברכת הלבנה נלך אחר תחילת הברכה, שהלבנה היתה מגולה מהעננים. אבל דוחה הרב פעלים, כי לגבי ברכת המזון כבר משעה שהתחיל לאכול נתחייב בברכה, וממילא חל עליו חיוב הזכרת מעין המאורע בברכת המזון כבר מעצם יום השבת, מה שאין כן בתפלה התלויה בזמן קבוע, וכן בברכת הלבנה שלא שייך להתחייב בברכה אם יודע שהיא הולכת להתכסות. יש אריכות בדברי הרב פעלים, מי שירצה יעיין שם, אם היה לנו שיעור שעתיים הייתי מביא לכם את כל הראיות שלו... והמסקנא כאמור, שאין להתחיל ברכת הלבנה, כל שיוזעע שיסיים אותה עם ענן עב המכסה אותה.

13 וכי תאמרו, הא קיימא לן אין למדין מן האגדות, ובאמת שהתוספות יום טוב (פ"ה דברכות מ"ד) סובר שאין לחלק אם יש סתירה מהתלמוד לאגדות או לא, בכל אופן אין למדין, אבל הפרי חדש (סימן קכ סק"כ) והחיד"א (בשו"ת חיים שאל ח"א סימן צב) חולקים על זה, וסוברים שכל מה שלא לומדים מהאגדות הוא אם יש סתירה מהתלמוד שלנו, אבל אם אין סתירה לומדים מהאגדות. וכך גם הבאנו בעין יצחק (ח"א כללי התלמוד כלל כו) להלכה.

14 לפני כ-60 שנה מרן היה מוסר שיעורים בבית כנסת אהל רחל של עדת הפרסים בירושלים, וכל הבית כנסת היה מלא בציבור, והיו צפופים, לא כמו היום שיש לנו קורונה וצריך לשמור מרחק... ומשם חיינו רצים הביתה להספיק לסעוד סעודה שלישית בבין השמשות, ומרן נהג כך לכתחילה כי עסק בזיכו הרבים.

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א
בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היזדים כל מוצש"ק.
הרב המקדים בשעה 21:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 22:00
וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

חיים יוסף בן רבקה
לרפואה שלימה במהרה!!

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם חייגו: *5290

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של "כאן מורשת" 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm וב'קול חי' 93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: אברהם בן שרה-מידת טובות ויראת שמים, אולגה בת לב -בריאות הנפש והגוף, אור ישראל בן ליאת - הצלחה בכל, אורי בן ציונה-ישוב הדעת ופרנסה טובה, אורי דוד בן מרים - כל הישועות, אוריאל בן לאה - זיווג ויראת שמים, אוריית בת דליה - זרע קודש בר קיימא, אוריאל בן לאה - זיווג הגון ויראת שמים, אורלי בת מוזל - כל הישועות.

אבל קרח לא עשה כן אלא פתח את פיו במחלוקת, לכן נענש מדה כנגד מדה, שגם הארץ פתחה את פיה ובלעה אותו.

עוד פירש הרה"ק רבי בונים מפשיסחא זצ"ל: קרח איש אשכולות היה, ובאמת ראוי היה להנהגה, אלא שלא הגיע הזמן שיתמנה לנשיאות.

כל אדם שנותנים לו גדולה מן השמים קובעים לו את הרגע שיעלה לגדולה, וכך בדיוק יהיה, לא רגע קודם ולא רגע אחרי, כמו שמצאנו ביוסף הצדיק, שברגע שהגיע זמנו למלוך "ויריצוהו מן הבור" (בראשית מא יד), שלא יתעכב שם עוד רגע אחד.

אבל קרח לא רצה להמתין עד שתגיע שעתו להיות מנהיג ונשיא בישראל, אלא דחק את השעה בריב ומזנים כדי למלוך לפני הזמן, לכן מדה כנגד מדה "ותפתח הארץ את פיה", כי כל אדם ואדם כשמגיע זמנו לאחר אריכות ימים ושנים יורד לאדמה, אבל קרח שדחק את השעה וביקש גדולה לפני הזמן, גם האדמה פתחה את פיה ובלעה אותו קודם זמנו...

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

"אם היודשים רוצים לעשות נחת הוח לזמן יקבצו עשרה אנשים משרים ויעשו תיקון לנפטר וזה מועיל לו מאוד מאוד"

בער"ח הקרוב יערכו אנרכי "כולל בית מרין"
תיקון נפטרים, לימוד משניות וסיימי מסכת לעילוי נשמת יקרם

שמחה בת רחל בת שבע

גם אתם יכולים לשמח את נשמת יקרם! למסירת שמות יקרם התקשרו:
***5290**

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (טו א).

מהו "ויקח קרח"? אומרת הגמרא (סנהדרין קט): שלקח מקח רע לעצמו.

ופירש רבינו יוסף חיים בספרו אדרת אליהו: כל עבירה שהאדם עושה נדבקת בו ומטמאת אותו, כמו שנאמר (יהוה אלהים לב כז) "ותהי עוונותם על עצמותם", שהעבירה נשארת חקוקה וטבועה בעצמותיו. ועל זה אמרו שלקח מקח רע לעצמו, דהיינו לעצמותיו, שעוון המחלוקת דבק בעצמותיו.

ועל פי זה פירש (בספרו ברכת אבות) את דברי המשנה (אבות פ"ה מ"ח) "כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו", מה הפירוש "על ידו"? אלא, כל חטא עושה רושם באדם, ורבינו האר"י ז"ל היה יודע לפי הדופק מה חטאיו של האדם, כמבואר בשער רוח הקודש (דרוש א) שהיה מחזיק את ידו של האדם וממשש בה את הדופק, ולפי זה היה אומר לו במה חטא ומה הוא צריך לתקן. ועל זה אמרו "אין חטא בא על ידו" - שלא יהיה ניכר בידו שום חטא.

אך עדיין צריך ביאור, מדוע דוקא על קרח אמרו שלקח מקח רע לעצמו, הרי כל חטא עושה רושם בעצמותיו של האדם?

אלא, אומר הבן איש חי, כל אדם שעשה עבירה יתכן שיקחו אותה ממנו, כמו שכתב בחובות הלבבות (שער הכניעה פ"ז) שהמדבר לשון הרע על חבירו לוקח את כל העוונות שלו. וראה מה שכתבנו בזה בפרשת מצורע (ויקרא יד ב).

אבל מי שעושה מחלוקת גם אם יספרו עליו לשון הרע ישארו לו כל עוונותיו, כיון שמוותר לספר לשון הרע על בעלי מחלוקת (ירושלמי פאה פ"א ה"א), ולעולם לא יקחו ממנו את עוונותיו.

לכן דוקא על קרח אמרו שלקח מקח רע לעצמו, כי כל אדם שעשה עבירה יתכן שיקחו אותה ממנו, אבל קרח שעשה מחלוקת לקח מקח רע לעצמו, שעוונותיו ישארו חקוקים על עצמותיו לעולם.

"ותפתח הארץ את פיה ותבלע אותם ואת בתיהם ואת כל האדם אשר לקרח ואת כל הרכוש" (טו לב).

מדוע נענש בדרך זו דוקא? כיון שהיה לו לבלום את פיו ולא לעורר מחלוקת, שאפילו מי שמבזים אותו צריך לשתוק, כמו שאמרו חז"ל (חולין פ"ט): אין העולם מתקיים אלא בשביל מי שבולם את עצמו בשעת מריבה, שנאמר (איוב כו ז) "תולה ארץ על בלימה". וכל שכן שאסור לפתוח במחלוקת חדשה.

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
רב מחלבות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון נהריה

בעקבות רבותינו הדליקו נר
לעילוי נשמת הצדיק ונוק"ל

הולכייהו אחר כבוד לשיבת "בית אל". ושם למד בחברותה עם המקובל הגדול רבי רפאל ידידיה אבולעפי-ה זצוק"ל שהיה ראש ישיבת "בית אל". אך לאחר תקופה של שנתיים עקב המוג אויר של ירושלים שלא הטיבה עם רבנו ומצב בריאותו לא שפר עליו ורבנו נאלץ לשכב ימים רבים על ערש דווי ובעצת רופאיו עבר רבנו לגור בעיר חברון ששם האוויר היה צח ונקי ומצבו של רבנו הלך והתחזק והשפיעה לטובה ועל כל יושבי העיר חברון.

רבנו קשר קשרי ידידות עם השכנים הערביים שלא יפריעו להתפתחות היישוב היהודי ובה ראה רבנו את התפתחותה של העיר חברון.

באותם ימים פרצה בעיר חברון מחלת החולירע שהייתה מחלה מדבקת ורבים חללים הפילה אך רבנו טיפל בכל החולים וכשאמרו לרבנו שזה מחלה מדבקת ומסוכנת ענה להם רבנו "שלוחי מצווה אינם ניווקים". רבנו היה מעודד לעלות לארץ ישראל ובמיוחד לעיר חברון והיה מתאר לאנשי חו"ל שעיר חברון קדושה מכל היות וקבורים בה האבות הקדושים.

בשנת ה'תרכ"ד התמנה רבנו לרבה של העיר חברון ובתנאי שלא יקבל שכר ובחומתם שהכין רבנו לאחר שנתמנה היה כתוב: "משרת עיר הקודש חברון לשם ייחוד קוב"ה" ואכן כארבע עשרה שנה שימש את העדה שלא על מנת לקבל פרס ורק לאחר שמשפחתו גדלה נאלץ רבנו להסכים לקבל שכר ואז שינה את נוסח חותמו.

ביום כיפור של שנת ה'תרנ"ט חש רבנו כי זמנו מתקרב ציווה הוא לבני משפחתו את אשר יעשו לאחר פטירתו. ומאות זמן התבודד רבנו בישיבה והתעמק בלימוד על יום פטירתו ח' בתמוז ה'תרנ"ט והוא בן 80 שנה ויטמנוהו בעיר הקודש חברון.

המקובל הגדול רבי אליהו מני זצוק"ל

רבנו נולד בשנת ה'תקע"ח (1818 למניינים) בבגדד שבעירק לאביו רבי סלימאן זצ"ל והתחיל את לימודו בבית המדרש "בית זלכה" אצל רבו רבי עבדאללה סומך זיע"א בית מדרש זה התפרסם בכל ארצות המזרח, ובו נקבצו אלפים מבחורי ישראל שיצאו משם מלומדים גדולים ומוכתרים בכתר תורה וכתר שם טוב, רבנו עוד בהיותו נער צעיר זכה לתארים "חכם" ו"רבי" ורבו הגדול רבי עבדאללה סומך לקחו לחתן לאחותו מרת סמרה ע"ה, ואכן עוד בהיותו צעיר נמשך רבנו לחכמת הקבלה והסתגף רבות בצומויות מרובים ואף נהג לישון כשאבן לראשו כאות וסימן לצער גלות

השכינה. בשנת ה'תרט"ז (1856 למניינים) עלה רבנו להתיישב בארץ ישראל אף על שחבריו ניסו להניאו מלעלות לארץ ישראל ותיארו לרבנו את הסכנות הטמונות בדרכים על אף זאת ובעידודו של חברו הקרוב רבי יוסף חיים זיע"א (בעל הבן איש חי) שאמר על רבנו "רק בארץ ישראל יכירו את מקומו של רבי אליהו ומשם יפוצו מעיינות תורתו החוצה" עלה רבנו לארץ ישראל והיה מתכתב עם רבי יוסף חיים זיע"א על מנהגי ארץ ישראל. דרכו של רבנו לארץ ישראל ערכה כשלושה חודשים קשים מנשוא בהגיע רבנו לארץ ישראל לשערי העיר ירושלים עמד רבנו על רגליו ודמעות של שמחה פרצו מעיניו אך לבו כבה בהראותו את העיר ירושלים בשימונה. ואז הפנה את עיניו למזרח ומערה וקרא "קריעה בבגדיו" וקרא "ברוך דיין האמת". השמועות על בואו של רבנו לירושלים עשתה רעש גדול וחכמי ירושלים קיבלוהו בשמחה ובכבוד גדול ואמרו "ארי עלה מבבל" ומיד

העלון להצלחתם של: איתן בן זיהבת - הצלחה וחזרה בתשובה, איתאל בן רוד - רפואת הנפש והגוף, איתמר בן שרית - רפואה שלמה, איתר בן יונה - כל הישועות, אלומה נחמה בת אסתר - זיווג הגון, אליאור בן שושנה - הצלחה בכל, אליהו בן ברכה - הצלחה ברישיון, אליהו יעקוב בן האב הרחל - בריאות הגוף והנפש, אליעזר בן אסתר - כל הישועות, אלקנה בן ליאת - הצלחה בכל

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

בבא מציעא(נ"א) אמר רבי יוסי בר חניניא חצרו של אדם קונה לו שלא מדעתו, הני מילי בחצר המשתמרת אבל שאינה משתמרת אם עומד בצד חצרו אין, ואי לא לא ע"פ האומר נראה שאסור לקחת בקבוקים ממתקן זה ללא רשות שהרי זה נחשב לחצר המשתמרת וכדאיתא בב"ב פ"ד: רב ושמואל דאמרי תרווייהו כליו של אדם קונה לו בכל מקום חוץ מרה"ר ורבי יוחנן ור"ל אמרו אפילו ברה"ר והכוונה בסימטה דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן כליו של אדם קונה לו בכל מקום שיש לו רשות להניחו יש לו רשות - אין, אין לו רשות לא, ופסקו הר"ף וכן הרמב"ם בפ"ד מהל' מכירה ה"א כרבי יוחנן וכן הטור וש"ע בחו"מ סימן ר' סע' ג' כליו של אדם כל מקום שיש לו רשות להניחו קנה לו וכיון שנכנסו המטלטלים בתוך הכלי אין אחד מהם יכול לחזור בו והרי זה כמי שהונחו בתוך ביתו, ע"כ. לפ"ז בנדון דידן פשיטא שאסור לקחת בקבוקים ללא רשות שהרי העירייה מאשרת להם וממילא כליהם (מתקני איסוף אלו) קונים להם. ואף אם נאמר שאין בבקבוק שוה פרוטה אפילו הכי אסור שהרי גם בפחות משוה פרוטה אסור לגנוב אלא שאין כל ב"ד להוציא פחות משוה פרוטה והוה בעצם מעשה סדום עיין ב"מ דף נ"ה.

שאלה: אדם שקבע עם בעל מקצוע שיצבע לו את אחד מחדרי ביתו לצורך אורחים חשובים האמורים להתארח אצלו והתחייב שתוך יומיים יעשה את כל העבודה קודם שיגיעו האורחים, אך לבסוף מכל סיבה שהיא לא צבע והגיעו האורחים וממילא בעל הבית התבייש בכך איך שהחדר נראה, האם יכול לתובעו על הבושה שנגרמה לו מחמתו?
תשובה: משנה בב"ק פג: החובל בחבירו בחמשה דברים בנזק צער ריפוי שבת ובושת, ולדברי משנה זו לכאורה אפשר לומר שיוכל בעה"ב לחייב אותו בדמי הבושת שגרם לו. אבל להלכה פשיטא שאינו יכול לתבוע אותו מכמה סיבות:
א. איתא במשנה בב"ק פו: אין המבייש חייב עש שיתכוון לבייש וכן פסקו הר"ף (פ:) והטור והשו"ע בחו"מ סימן תכא סע' א, ובנדון דידן לא התכוון לביישו וממילא אין בעה"ב יכול לחייבו. ב. גם אם נאמר שנתכוון לביישו הרי פסק השו"ע בחו"מ סימן א' סעיף ב' שכיום אין מגבין בושת.
ועוד דקיי"ל גרמא בנזיקין פטור והוא רק גרם בושה לבעה"ב ולא עשה בידים.
ולכן להלכה: אין בעה"ב יכול לתבועו על כך ממוון, אבל טוב ונכון שיפייסו חבירו על כך כדי שלא תהיה לו תרעומת עליו.
שאלה: האם מותר לקחת בקבוקים ממתקן לאיסוף בקבוקים העומד ברחוב?
תשובה: אסור לקחת בקבוקים ממתקנים אלו שהרי איתא בגמרא במסכת

הרב אברהם דניאל שליט"א

אקטואליה בהלכה

שהאר"ך בזה, למסקנה נפסק שמותר לבני הבית לשמוע שירים בזמן שאב או אמה נמצאים שם ובלבד שהם לא התכונו להנות. ושם כתב הגאון יצחק יוסף שליט"א והשיב לו שכך היה נוהג בביתו כשהוא היה בשנת אבל על אמו הרבנית מרגלית ע"ה.
שאלה: לכבוד הרב לפעמים קורה לנו שאנו שואלים מהשכנים מיני מצרכים שונים השאלה היא כשאנחנו מחזירים לא תמיד אנחנו מחזירים את אותה הכמות המדויקת ששאלנו מהם האם אנו עוברים על איסור ריבית?
תשובה: דין ריבית הוא לאו דווקא בכספים אלא בכל סוגי הלוואות מה שמצוי כיום הוא שלפעמים ששואלים מאחד מהשכנים ביצים והם מביאים ביצים קטנות ואנו מחזירים ביצים גדולות יותר ואנחנו מסתפקים עם זה איסור ריבית או לא. הנה כתב הבן איש חי (פרשת ויקהל שנה ב) וזה לשונו: אלא עם כן המלווה דבר מועט שאין דרך בני אדם להקפיד על כגון: ככרות לחם שאשה מלווה לחברתה. שלא החמירו חז"ל לדקדק באיסור ריבית דרבנן כל כך ע"ת. מזה למדים שדבר שלא מקפידים מותר ובלבד שלא התכוון לזה. אלא שיש פתרון לכל הנ"ל לצאת ידי חובת כל השיטות שאם נשיב שלא על מנת להחזיר. וע"י זה לא יחשב לתורת הלוואה.

שאלה: אבא או אמה נמצאים בשנת אבל על אחד מהוריהן. שכן ידוע שהם אסורים בשמיעת שירים.
האם אנחנו בני הבית יכולים לשמוע שירים בבית בזמן שהם נמצאים?
תשובה: ידוע שאסור על אבל בתוך שנה לפטירת אב או אם לשמוע שירים אף שלא בכלי גנינה ממש אלא הקלטה וכד'. וצריך לחזק ידי אותם אנשים שלא מקפידים בזה וכל זה כדי שאדם הצטער על אביו או אמו שכן בגמרא בקידושין מבואר שכל צער שהבן או הבת מצטערים יש נחת רוח לנפטר על ידי זה וזה אות לכבוד.
ולדין שלנו עיין בגמרא (פסחים כ"ה): ונפסק בהלכה לרמב"ם שהנאה באה לאדם בעל כורחו באחד מכל איסורים. אם התכוון אסור ועם לא התכוון מותר. כתב הרדב"ז שאם לא מתכוון אף שאפשר לו להימנע מאותה הנאה מותר שהכל הולך אחר הכוונה. וכן כתב הרא"ז שהולך לעשות חפציו ובדרך הליכתו מריח ריח של קטורת של גויים לע"ז אם לא מתכוון לאותה הנאה ואינו חפץ בה אף שיש לו דרך אחרת לעבור בה מותר. וכן עם היה שומע מנגינות שמנגנים לפני ע"ז אם התכוון להנות אסור ואף על פי שהכל אין בו ממש אסור להנות ממנו ואם לא מתכוון מותר. ועיין בכל הנ"ל בספר הלכה ובאגדה (שמחות עמוד 263)

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

תזונה נכונה

תזונה נכונה עפ"י הרמב"ם

מתח: בימנו ידוע כי מתח ולחץ (סטס) הם הגורמים העיקריים לרוב המחלות. כאשר האדם נתון ללחצים, מייצר הגוף רעלים, המשבשים את התפקוד התקין ופוגעים במערכת החיסונית. ועל כך נאמר: "נפש בריאה בגוף בריא".
תזונה נכונה: יפחית אוכלו-מרבית המחלות נובעות מתוך ממערכת העיכול. מאכילה מרובה ו/או מאכילה של מאכלים 'רעים', הן מבחינת איכות המזון והן מבחינת הנזקים שהם תורמים לגוף. אלו משפיעים על איכות הדם הזורם בעורקינו ועל מצבנו הנפשי והפיזי, ואפילו על הרגשתנו, מחשבותינו ודרכי ההתנהגות שלנו. האבחנות וההמלצות של הרמב"ם נכונות עד לימינו, לא בכדי השמנת היתר היא גורם הסיכון הראשי למחלות לב וכלי דם ולמחלות רבות אחרות. הרמב"ם מבטיח בכתביו שאם נאכל רק כאשר אנחנו רעבים, נהנה מאורח חיים תקין ונטול מחלות.
כשחז"ל אמרו 'פת שחרית' הם לא התכוונות ללחם לבן, לחמנייה או פיתה.... כיון שבתקופתם לא היתה טכנולוגיה שאפשרה להסיר מרגעין הדגן את הקליפה והנבט ולייצר קמח לבן. בתקופת חז"ל טחנו את גרעין החיטה במלואו עם כל ערכיו התזונתיים, ובעצם ייצרו קמח מלא.
"בבוקר אכול כמלך, בצהריים כבן מלך ובערב כאביון" - עוד משפט מפורסם של הרמב"ם, המכיר בחשיבות אכילת ארוחת בוקר גדולה ועשירה, ארוחה

מתונה יותר בצהריים וארוחה קלה בשעות הערב. אם כן, קפה ועוגה זה לא ממש ארוחת בוקר.... פחמימות ריקות ופחמימות מורכבות כאמור, כשאנו מתעוררים, אחרי שעות רבות ללא מזון- צום - רמת הסוכר בגוף נמוכה ויש להעלותה.
טעות נפוצה של אנשים רבים, היא לאכול ארוחת בוקר המורכבת מפחמימות ריקות: מאפים, עוגות, לחמניות, פיתות ושאר מוצרי קמח לבן. הפחמימות הריקות, מעלות רמת הסוכר בדם באופן מידי אל מעל ומעבר לערכי הנורמה ובעצם יוצרות בגוף היפרגליקמיה - עודף סוכר. בשל כך, הלבלב מפריש אינסולין ע"מ להיפטר מהסוכר הרב שהצטבר בדם ולהכניסו לתאים, כמות האינסולין המופרשת היא גדולה ומאסיבית ומורידה את כמות הסוכר בדם בבת אחת אל מתחת לערכי הנורמה, ואז מגיעה ההיפוגליקמיה - חוסר בסוכר. האדם מתחיל לחוש את ירידת הסוכר בדם באמצעות חולשה, עייפות, הזעה, רעידות וכד'. ועל מנת להרגיש טוב ולפצות על התחושות הללו, הוא צורך שוב פחמימות ריקות ושוב גורם להיפר גלקימיה, וכך חוזר חלילה. יש כאן מעגל 'קסמים' שחוזר על עצמו וגורם לנזקים בגוף, להשמנת יתר ולסוכרת.
פחמימות מורכבות לעומת זאת, גורמות לעלייה מתונה והדרגתית של רמת הסוכר בדם. האדם מרגיש אנרגטי לאורך זמן, ואין לו התקפי רעב פתאומיים, חולשות וכד'.

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי נעוד..."

האדם זקוק לפחד חיובי

כיצד קונים את האמונה? רבים מספרים לי שהם נתונים במצבים קשים - אסון או חלילה צרה אחרת. זה תופסם בחזקה, משפיע לרעה על חייהם, והם מבקשים לדעת כיצד להשתחרר מזה.

כשאני עונה להם שהאמונה מחזקת, הם עונים: "אנחנו יודעים הכל! מה אתה יכול לחדש לנו?".

אני אומר להם: "אמונה זה דבר שצריך להשרישו". חז"ל אומרים על הפסוק "אשרי אדם מפחד תמיד", שמדובר בדברי תורה. כשאדם מפחד תמיד, שחלילה לא יהיה נתון לכל מיני דאגות ולחצים, פחדו זה מביאו להתחבר לאמונה, כי הוא יודע שאם לא יתחבר, חלילה יאבד את הדרך. אשרי הזוכה להבין שאם האמונה אינה נר לרגלו, אז יהיה מופקר למקורות. לכן הקב"ה מביא על האדם כל מיני אירועים קשים לעוררו. האדם בטבעו אוהב את השקט ואת העצלות, מעדיף לא להתחייב, ולפעול רק כשמתחשק לו.

מה עושה הקב"ה? מביא את האדם למצב שבו יבין שהאמונה חיונית לקיומו, וירגיש שמבלעדיה יאבד את הדרך. אשרי אדם שמפחד כל הזמן שהאמונה תברח ממנו, כי אז יעשה הכל להשתחרר מפחדו.

כאשר הקב"ה מביא לאדם חכם בעייה בחייו, הוא יעשה הכל להחזיק באמונה, כי יבין שהיא הפתרון האמיתי לבעייתו, ואז ישמע שיעורי אמונה ויקרא ספרי אמונה. הפתרון הוא לטפס אמונה מדי יום, לשמוע עוד רעיון מחזק אמונה,

לקרוא עוד קטע במאמר של אמונה. ברוך השם, יש היום ספרים רבים ונפלאים שמדברים על אמונה, כמו 'אור יחזקאל', 'שומר אמונים', ועוד. כשאדם קורא יום-יום על אמונה וביטחון בה', זה מטפס במעמקי נפשו ופועל את פעולתו.

אדם צריך להבין שיש פחד חיובי שהוא זקוק לו. כי אחרת הוא חי בעצלות, בקלות ראש, ומבלה במושבי לצים. כשאין לאדם פחד חיובי, אין שום רצינות בחייו. כשאין לפועלים פחד ממנהלם, כשאין לעבדים פחד ממלכם, כשאין לאדם פחד מהמלכות, מותר להם כביכול לעשות ככל העולה על רוחם. כך כשאדם לא חי בפחד מהקב"ה, אזי הוא מפקיר את מעשיו ומחשבותיו לעשות כלבבו, ולכן נאמר "אשרי אדם מפחד תמיד". מי שה' אוהבו, הוא מביא לו סיבות למתחים ולחצים, כדי שיבין: בלי האמונה איני מחזיק מעמד!

אולי תאמר שלא נוח לחיות כך, אבל מאידך תראה איך כולם חיים!... האם ברצונך להיות כמו כולם?... לכן עליך להרגיש שבלי האמונה אתה מאבד את כיוון החיים. אל תקנא בשולחנם של אחרים, כי שולחנך גדול משולחנם. היש לך מתנה גדולה מזו? ואף אם זה בא לך בדרך של פחדים חיצוניים, תדע שאין אפשרות בימינו לקנות ישירות יראת שמיים. הקב"ה מסייע לאדם בכך שהוא מביא עליו כל מיני יראות חיצוניות ופחדים, כדי שידע בברור שללא האמונה הוא לא יכול להתקיים, אשרי חלקו! וכאשר אתה חי כך, זהו דווקא הסימן לכך שהקב"ה אוהבך באמת.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שולח 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יו"ר מרכז אתגרים בחינוך ומגיש התכנית קידות שקופים ברדיו 'קול חי'

המת החי

נפתלי הוא איש קשוח. אווירת הבית אותו הקים היתה בלתי אפשרית! כשהיו הילדים רגועים, היה אבא איש קר מאין כמוהו. מעולם לא חיבק ולא נישק את ילדיו, וכשהיו הילדים משתוללים, או אז היו חוטפים ממנו כמו שצריך. כך גדלו הילדים באווירת ריחוק קבועה עד ש... לילה אחד התעורר יצחק בן השמונה-הילד הסופר בעיית-עם כאבי בטן נוראיים. הילד הובהל לבית החולים, שם נתבשרו ההורים בגרוע מכל. ליצחק הקטן לא נותרו יותר מחמישה חודשים של חיים לכל היותר. "עדיף שתקחו אותו הביתה, שיוכל ליהנות כמה שנסאר לו, אולי עוד גלידה או משחק חדש, אין טעם לייסר אותו בטיפולים קשים שאולי יאריכו את ימיו בעוד חודש לכל היותר". אמר הפרופסור הממושקף להורים ההמומים. בראש מסוחרר יצאו מבית החולים ושבו לביתם. באותו לילה התהפך נפתלי על משכבו. לנגד עיניו עברו תמונות מימי ילדותו הקצרה של בנו, והן היו לא טובות בכלל. "מה עשיתי לילד הטהור הזה? כמה כעסתי עליו, כמה פעמים החטפתי לו סטירה על ששפך את קנקן החלב, כמה פעמים עקצתי אותו בשבט לשוני על שאיינו יודע את החומר הנלמד בכיתה, ובעיקר המבט הקשה והעוין שנתתי לו כל הזמן, מה עשיתי למסכן הזה ששובב עכשיו במיטתו, לא מודע לכך שתפק נפרדים... ריבונו של עולם איזו מפלצת אני!" כך התייסר על משכבו

והוא קיבל החלטה! חמשת החודשים הבאים ייראו אחרת לגמרי! הוא לא יתן לבנו לעזוב את העולם כשהוא נזוף. מאז אותו יום החל נפתלי להתקרב אל בנו, החל לחבק אותו ולנשק אותו, יצא איתו לטיולים בשדות הפורחים, שחק עמו תופסת והתפרקד עמו במרחבי הדשא, סתם בשביל לצחוק יחד ולהרגיש את ליטופיה של השמש הזורחת. ושם, על כרי הדשא, שכבו על צידם זה מול זה וברגע של שתיקה הצטלב מבטם. אבא הסתכל עמוק בעיני בנו הקטן וחשב 'כמה טוב יש בילד הזה. מה הפסדתי עד היום... כמה טיפס הייתי'. הטלפון שבכיסו צלצל. במהירות שלף "שלום, מדברים כאן מבית החולים, נא להגיע לפרופסור, הענין דחוף מאוד" אבא רעד כולו כשהתיישב מול הפרופסור הממושקף שאמר "תראה, אני לא יודע איך לומר לך.. אבל קרתה כאן טעות של אחד למיליון. התחלפו לי צילומי החזה של בנך באלו של חולה אחר.. תראה, הבן שלך לא חולה כ"כ מסוכן, הוא בעצם בריא ושלם- זה רק היה וירוס כנראה... אני מבקש סליחה...".

הורים יקרים, מצאתי סגולה! קשה מאוד נפשית, אבל סגולת אמת! דמינו את הסיטואציה הזאת על הילד הבעייתי שלכם. דמינו אותה עמוק! על כל שלביה. אני מבטיחכם נאמנה כי תגלו אותו מחדש וגם תקבלו בנוס: הוא יחיה! ואתם- אתם תמשיכו להנות ממנו. **לא צריך למות בשביל להיכנס לחיים חדשים.**

נפלאות הבריאה

גירית דבש, היצור האמיץ ביותר בטבע

גירית הדבש הינו בעל חיים ממשפחת הסמוריים, בעל גוף מאורך, הבולט בעיקר בצבע פרוותו הייחודי. בחלקה העליון של הפרווה ישנו פס לבן רחב הנמשך מקדקוד הראש ועד לזנב, וחלקה התחתון כולו שחור. צבעים אלו משדרים לשאר בעלי החיים "אל תתעסקו איתי, אני מסוכן".

ואכן הגירית ניחנה בכישורי תקיפה והגנה מרשימים שהופכים אותה לאחד הטורפים החזקים, ואף הוכרזה כבעל החיים האמיץ ביותר בטבע.

עצמותיה של הגירית חזקות וצפופות מאוד, דבר המקנה להם יכולת התמודדות עם מכות חזקות, אך זו רק ההתחלה. פרוותה של גירית הדבש מחוברת באופן רופף לשאר גופה ולכן כאשר בעל חיים תופס אותה ומנסה לטרוף אותה היא יכולה לסובב את גופה ב- 360 מעלות ולתקוף בהפתעה. בנוסף הגירית מאובזרת בטפרים ארוכים המשמשים לתקיפה ולהגנה כאחד, וכן היא בעלת מערכת שיניים חדה וחזקה המשמשות לנשיכה בעת הצורך.

במצבי לחץ הגירית אף יכולה לשחרר חומר כימי לא נעים, על מנת להבריח טורפים המסכנים אותה. מלבד כל אלה, לגירית יש יכולות התמודדות מציניות

היצור האמיץ ביותר בטבע

עם רעלים ולכן היא מסוגלת לאכול נחשים ארסיים מבלי שיקרה לה דבר, יתרה מכך, ככל שהגירית מוכשת יותר פעמים חסינותה לארס הנחשים מתחזקת. גירית הדבש היא טורף נמרץ במיוחד. היא חופרת נלחמת ללא הפסקה ויכולה לאכול כל דבר שייפול לידיה, אך הדבר שהיא הכי אוהבת לאכול מלבד נחשים, וכמו שאפשר לנחש משמה, דבש.

שיתוף פעולה מופלא: באפריקה מגלה גירית הדבש את הכוורות של דבורי הבר בעזרת ציפור ממשפחה קרובה לנקרים, Indicator, המדריכה אותה אל הכוורת. גירית הדבש הורסת את הכוורת, ושודדת את תוכנה. אוכלת הדבש ואת הזחלים ומשאירה לציפור זחלים וגם דונג. גירית הדבש כמעט ואינה נפגעת מעקיצות הדבורים, כי עורה עבה ונע בחופשיות יחסית על פני גופה.

גירית הדבש בישראל בהכחדה: אז מה הפך את הטורף האולטימטיבי, בעל יכולות תקיפה, טריפה והגנה בלתי מוגבלות, לבעל חיים בסכנת הכחדה שמעטים האנשים שזכו לראותו בשנים האחרונות?

גירית הדבש נצפתה לראשונה בארץ במאה ה-19. מאז ועד ימינו אוכלוסיית גיריות הדבש נמצאת בירידה מתמדת.

העלון להצלחתם של: הראל בן רודי- הצלחה בלימוד, ורד בת ציונה- הצלחה בכל, זתי בן גוזא- בריאות איתנה, חנה בת תמר- פרנסה טובה, טליה רחל בת מרים- כל הישועות, יהודה בן האובה רחל- בריאות הגוף והנפש, יהונתן אבישולם בן יונת- זיווג וחזרה בתשובה, יהונתן יהודה בן אייל- הצלחה, יונת בן זיוה- כל הישועות.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת 5293* שלוחה 8 < 13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

השראת השכינה

מאמרים רבים נאמרו בזוהר הקדוש בשבח מידת השמחה, ובגנות מידת העצבות, ואביא בפניכם מעט מהם (בפרשת וישב דף בע"ב) ואעתיק את לשון קודשו בלשון הקודש: "ראינו ששכינה אינה שורה במקום שיש בו עצבות, אלא רק במקום שיש בו חווה, כמו שאמר הפסוק "ויהי כנגן המגן וכו'", וכך היה עם יעקב אבינו, שהסתלקה ממנו השכינה, עד ששמע שיוסף חי, ומיד "ותחי רוח יעקב אביהם", וכן כתוב "עבדו את השם בשמחה בואו לפניו ברננה" (תהלים ק, ב), ללמדך שאין עבודת השם, אלא מתוך שמחה, ועל ידי הניגון של השמחה מגיע לשלמות עבודת השם יתברך"

ועוד כתב בזוהר הקדוש דבר מדהים על הפסוק "עבדו את השם בשמחה", שהשמחה של היהודי בעולם הזה מושכת עליו שמחה אחרת מהעולמות העליונים, דהיינו, שהשמחה שלנו גורמת לשמחה בעולמות העליונים, וכשיש שמחה למעלה, מיד מושפעת בחזרה שמחה כפולה על היהודי מעולם האמת, ומוסיף בדבריו הנפלאים וכותב כנגד השמחה והעצבות, יש את החיים ואת המוות, את הרע ואת הטוב, את גן העדן ואת הגהינום.

בא רבי שמעון בר יוחאי ומלמדנו שהשמחה מביאה אחריה את החיים ואת הטוב, ולבסוף את גן עדן. וחלילה לעצבות, מביאה אחריה את הרע ואת המוות, וסופה להביא לגהינום, ואנחנו נצטוונו "ובחרת החיים". זכות מובטחת לעולם הבא במדרש תלפיות מובא גודל מעלת השמחה במילים ברורות ביותר: "כל מי ששמח כל ימיו, מורה הדבר על גודל בטחונו בקדוש ברוך הוא, ודי מידה זו לזכות לאדם לעולם הבא"

רבינו יצחק לוריא אשכנזי עליו השלום, המכונה האר"י הקדוש, זכה למעלות רבות עד אין קץ, ואביא בפניכם קוראים יקרים מקצת שבחיו שנאמרו על ידי תלמידו ר' חיים ויטאל ע"ה בהקדמתו לספר עץ החיים. וזו לשונו: "עיני ראו ולא זר דברים מבהילים שלא נראו מימות רבי שמעון בר יוחאי, היה יודע במשנה ובגמרא אגדות ומדרשים בכמה פנים, בפשט, רמז, דרש וסוד, וממעשה בראשית (סוד בריאת העולם), ומעשה מרכבה (סוד כסא הכבוד), בשיחת עופות, ובשיחת דקלים ואילנות ועשבים, ובסוד אבן מקיר תזעק (שהיה מבין סוד הגלגל בדומם), והיה מדבר עם רוחות מהגלגולים, והיה מביא נשמת אדם בעודו חי, ומדבר עמו כל צרכו ואחר כך מחזירו, והיה רואה נשמות בעת צאתם מהגוף, ובבתי הקברות, ובהעלותם כל ערב שבת לגן עדן, היה מדבר עם נשמת הצדיקים שהם בעולם הבא, והיו מגלים לו רזי תורה".

ועוד מאריך שם בשבחיו הנפלאים. וכאן מגיע דבר מפתיע ביותר כל אחד שואל את עצמו - איך אפשר להגיע למעלות כל כך נשגבות? איך אדם ילוד אשה יכול להגיע לכאלו דרגות? כמוכן שאין אנו יכולים להסביר זאת? אבל התשובה לזה כבר נכתבה ע"י אחד מן החכמים בתקופת דור דעה, דורם של רבנו האר"י ז"ל ומרן הבית יוסף, והוא הגאון רבי אלעזר אזכרי בהקדמת ספרו "החרדים" (התנאי הרביעי): "כך גילה האר"י הקדוש לאיש סודו - שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי חכמה ורוח הקודש בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצווה שמחה גדולה לאין תכלית, וזהו שכתוב "תחת אשר לא עבדת את השם אלוקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל"

(מתוך הספר יגל ליבי- הרב יגאל כהן שליט"א)

פינת אור החיים הקדוש

רבי חיים בן עטר זצוק"ל

הבטיח האור החיים הקדוש לתלמידו שמי שילמד 'אור החיים' ליל שבת יהיו לו ילדים תלמידי חכמים

כתוב בפסוק (פרק ט"ז, ט"ו) "ויחר למשה מאד ויאמר אל ה' אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי ולא הרעתי את אחד מהם"

שואל האור החיים הקדוש, מה צריך משה לומר לה' "אל תפן אל מנחתם", פשיטא הרי זה קטורת זרה ומדוע ה' בכלל יקבל את מנחתם. איזה הוא אמינא היה שה' יקבל את מנחתם, הרי הם רשעים כולם יודעים שהם רשעים.

מתרץ האור החיים הקדוש, שמשו רבנו לא התכוון אל המנחה הזו, אל הקטורת הזו, כי זה פשוט שה' לא יקבל את זה, זה קטורת זרה.

אלה משה ביקש מה' יתברך שלא יסתכל אל כל המצוות שעשו בימי חייהם את

המעשים הטובים שבדרך כלל ה' ארך אפיים מסתכל ולא מעניש ועל זה יתכוון משה "אל תפן אל מנחתם"

שואל האור החיים הקדוש. ואם תאמר איך הקב"ה לחרוג ממנהגו שהרי הוא תמיד מסתכל על המעשים הטובים והוא מרחם על האדם אפילו שהוא רשע אז למה שה' ישמע למשה רבנו בזה?

לכן אומר האור החיים הקדוש דע, כי הצדיקים יש בהם כח להשקיע זכות הנמצאת ברשעים שיראו שהם מוחלטים ברע, והוא סוד הפסוק "צדיק מושל ביראת אלוקים" פרוש, משה ביראת ה' שיעשה האדם אם יראה בעניהם להזכיר זכותו ממנו יש כח בידם של הצדיקים מה שאין הקב"ה כביכול עושה.

כמו שמצינו בבית דין של מטה הפקר בית דין הפקר שהם יכולים להפקיע נכסיו של האדם על בעל כורחו, כראות עיניהם הוא הדין במצוותיהם.

קול צהלה ורינה שפתינו תרננה
סימן טוב ומזל טוב
מעומקא דליבא נשגור למעלת מכובדינו
מזכה הרבים הגדול, העושה חסד לאלפים למען נזקקים בארץ ישראל

הרה"ג רבי משה והב שליט"א

רב מחלבות שטראוס ומנהל מח' הכשרות בעיר נהריה
לרגל אירוסיו בנו הבה"ח ה"ה אור- יצחק והב שיחי'
מבחירי ישיבת מיר - ירושלים

יה"ר שהזיווג יעלה יפה ויראו כל ימיהם נחת דקדושה
מתוך בריאות איתנה ונהורא מעליא, ויהי ה' עמם
ובכל אשר יפנו יעשו ויצליחו, ברוך ה' חילם ופועל ידיהם תרצה אמן.

המברכים ומוקירים מערכת "בית מרן"

העלון להצלתם של: יוסף בן דבורה- פרנסה ובריאות, ינון בן גילה חשובה- זרע קודש בר קיימא, ישי בן הדסה- הצלחה בן, ישראל בן נעומי- כל הישועות, לאה בת תמר- בריאות איתנה, ליאן בת סיגל- הצלחה וכל הישועות, לירז בת ברוריה- כל הישועות, מאיר שלמה בן דורית אפרת- בריאות איתנה, מלאכי בן נעמה- רפואה שלמה.